

Nieuwegein, 17 november 2020

Betreft: Begroting ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Geacht Kamerlid,

Volgende week vindt het debat over de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid plaats. Ter voorbereiding op dit debat brengt seniorenorganisatie KBO-PCOB graag het volgende onder uw aandacht.

1. Baanverlies oudere werkenden

In de eerste coronagolf zagen we een forse verandering op de arbeidsmarkt. Veelal jongeren verloren helaas hun werk, onder meer door sluiting van de horeca, bioscopen en theaters en door het afgelasten van evenementen en festivals. Dit zag je direct terug in de werkloosheidscijfers. Inmiddels is voor jongeren de arbeidsmarkt alweer aan het herstellen. De laatste maanden is de WW-instroom alweer evenrediger verdeeld over de leeftijden¹. Bij ouderen is nog geen sprake van herstel.

Vóór de coronacrisis was de arbeidsmarkt al sterk in het nadeel van ouderen, waarvan het leeuwendeel helaas geen werk meer dreigt te vinden. Wie boven de 55 is en werk zoekt, zal het de komende jaren dubbel zwaar hebben. Een verloren generatie kan gaan ontstaan. De begroting 2021 geeft daar ook aanwijzingen voor. Zo stijgen de uitkeringslasten voor oudere werklozen (IOW) en oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) en arbeidsongeschikten (WIA). Dit effect is versterkt door de stijging van de AOW-leeftijd en door de verkorting van de maximale WW-duur van 38 naar 24 maanden. Dit zorgt voor een snellere doorstroom naar de bijstand, waar de IOW het minimale vangnet voor vormt. **KBO-PCOB vraagt u alert zijn te zijn op deze ontwikkelingen en de Arbeidsinspectie meer mogelijkheden en mankracht te geven om op te treden tegen leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt.**

2. Bijstand, armoede en AIO

---

¹ [UWV Nieuwsflits Arbeidsmarkt september 2020](https://www.uvw.nl/overuwv/Images/nieuwsflits-september-2020.pdf), www.uvw.nl/overuwv/Images/nieuwsflits-september-2020.pdf

55-plussers vormen de grootste groep in de langdurige bijstand. Niet verwonderlijk dat in die jaren voor pensionering de armoedekans oploopt. AOW en pensioen vormen in latere jaren meestal een armoedebuffer, maar het risico op armoede neemt wederom sterk toe met de jaren. Zo is 11 procent van de negentigplussers intussen arm te noemen². **Wij pleiten ervoor onderzoek te doen naar de specifieke oorzaken daarvan.**

Het niet-gebruik van de AIO, meermaals door uw Kamer aangekaart, blijft eveneens zorgelijk. Het ministerie kijkt nu met SVB, UWV en TNO naar een technologische optie die gebruik van de AIO moet verbeteren. Het ministerie werkt aan een ministeriële regeling voor een pilot. Mogelijk starten deze pilots dan in 2021, vooruitlopend op een structurele oplossing. Namens de senioren die het vangnet hard nodig hebben en de AIO niet kennen of durven aan te vragen: houd stevig vinger aan de pols en dring aan op snelheid bij technologische vernieuwing, bij de regeling, bij de pilots en bij de opschaling. Ook de Landelijke Cliëntenraad (LCR) heeft hier in een recente brief aan de staatssecretaris aandacht voor gevraagd³, evenals voor armoede onder senioren in het algemeen.

3. Pensioenen

Hoewel het overleg over de uitwerking van het pensioenakkoord primair op andere plekken en momenten gevoerd wordt, waaronder in het rondetafelgesprek op 24 november a.s., wil KBO-PCOB ook op deze plek kort onze opvattingen over het meest actuele thema met u delen, namelijk de invulling van het transitie-ftk.

Zoals bij velen van u bekend is zijn veel aanvullende pensioenen in de afgelopen 12 jaar niet geïndexeerd (en soms gekort). Dat hakt er bij miljoenen gepensioneerden financieel hard in. Het nieuwe pensioencontract moet meer perspectief bieden op indexatie, maar tot het moment van overstappen daar is blijven deelnemers te maken houden met het knellende ftk en de dominante rol van de risicovrije rekenrente daarin. Dat is niet alleen slecht voor de koopkracht van gepensioneerden, maar ook voor hoogte van de pensioenpremies én het voor het vertrouwen dat alle deelnemers in het nieuwe stelsel hebben. **KBO-PCOB pleit er daarom samen met collega-organisaties ANBO en Koepel Gepensioneerden voor om al eerder, evenals in het pensioenakkoord afgesproken is, te gaan rekenen met een prudent verwacht reëel rendement.** Voor meer informatie hierover verwijzen wij u graag naar ons [position paper](#).

Graag verzoeken wij u zich in het debat sterk te maken voor onze aandachtspunten. Vanzelfsprekend zijn wij altijd bereid één en ander nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Marcel Sturkenboom,
Directeur KBO-PCOB a.i.

---

² [SCP Armoede in Kaart 2019](https://digitaal.scp.nl/armoedeinkaart2019), digitaal.scp.nl/armoedeinkaart2019

³ [Landelijke Cliëntenraad \(LCR\)](http://www.landelijkeclientenraad.nl/Content/Downloads/LCR-20-0089%20Brief%20LCR%20Armoede%20onder%20senioren%2005112020.pdf), <http://www.landelijkeclientenraad.nl/Content/Downloads/LCR-20-0089%20Brief%20LCR%20Armoede%20onder%20senioren%2005112020.pdf>